

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
MEDICINSKI FAKULTET**

**DEONTOLOŠKI KODEKS
ZA STUDENTE MEDICINSKOG
FAKULTETA U SPLITU**

Split, srpanj 2009.

Na temelju odredbi članka 52. Statuta Medicinskog fakulteta u Splitu (travanj 2008.), Fakultetsko vijeće je na svojoj 21. redovitoj sjednici održanoj 16. srpnja 2009. godine donijelo

DEONTOLOŠKI KODEKS ZA STUDENTE MEDICINSKOG FAKULTETA U SPLITU

Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu (u daljem tekstu Fakultet) studente uči dostojanstvu, čestitosti i odgovornosti liječničke struke, koji počinju od nastavnika. Studente se ne štedi od napora, jer je medicina teška, odgovorna i naporna struka i studenti moraju navrijeme naučiti ono što ih čeka cijeloga profesionalnog života. Zato se sa studentima od početka školovanja radi na razvoju društvene odgovornosti, humanosti, pristojnosti, organiziranosti i tolerancije.

Ova pravila napisana su upravo zbog uvažavanja i poštovanja studenata medicine, a to je zasnovano na uvjerenju da s upisom na Medicinski fakultet student sebe treba smatrati i poštovati kao što se vidi i poštuje liječnik, a tako se prema njemu trebaju odnositi i svi drugi kolege, bez obzira na njihov status, iskustvo i znanje.

Pravila se donose zbog razloga sigurnosti i poštovanja pacijenta, njegove privatnosti, prava, vrijednosti i osjećaja, kao i poštovanja ljudskoga tijela, života, bolesti i smrti, koji u medicini doživljavaju izazove svake vrsti i intenziteta, očekivanih i neočekivanih. Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu smatra da izobrazba liječnika, osim stručnih i znanstvenih znanja i vještina, nužno mora uključiti i ponašanja, navike, izgled i etiku koji će pacijentima omogućiti ne samo najbolje i najučinkovitije liječenje, nego i najbezbolnije iskustvo susreta s bolešću i medicinom. Liječnik pritom ima velike i važne društvene odgovornosti, koje student medicine treba prepoznati, prihvatiti i prakticirati od prvoga dana svojega pridruživanja medicinskoj profesiji.

Od studenata Medicinskog fakulteta u Splitu očekuje se da se ponašaju kao odgovorni članovi sveučilišne zajednice poštujući zakone i propise Fakulteta, prava pacijenata, temeljna ljudska prava, dostojanstvo drugih osoba, akademske slobode, načela ravnopravnosti i pravednosti te da savjesno i profesionalno ispunjavaju svoje obveze. Studenti i studentska organizacija dužni su poštovati norme Etičkog kodeksa Medicinskog fakulteta u Splitu tako i ovoga Deontološkog kodeksa za studente. Studenti koji krše te norme bit će podložni stegovnom postupku, kako bi se utjecalo na njihov dalji osobni razvoj i zaštitila prava članova sveučilišne zajednice te imovina, rad i ugled Fakulteta.

Prava i obveze propisane ovim Deontološkim kodeksom za studente odnose se samo na radnje i ponašanje studenata na prostorima koje posjeduje, koristi ili kontrolira Medicinski fakultet u Splitu, te na radnje izvan Fakulteta koje su vezane uz predstavljanje ili zastupanje Fakulteta i radnje podložne pozitivnim propisima i zakonima Republike Hrvatske.

1. Studentska prava

Medicinski fakultet u osnovi postoji zbog studenata i sve se njegove aktivnosti trebaju ravnati prema dobrobiti studenata. Student je središnji interes fakulteta.

Uloga fakulteta nije samo obrazovna, nego i odgojna. Obje uloge uključuju studentska prava i obveze.

Fakultet prihvaća i štiti sljedeća prava svojih studenata :

- pravo na sudjelovanje u obrazovnom procesu
- pravo na slobodno iznošenje i razmjenu mišljenja i uvjerenja
- pravo na znanstveno istraživanje, objavljivanje i razmjenu rezultata istraživanja
- pravo na pravednost i jednakost vrjednovanja rada i rezultata rada
- pravo na zaštitu od nasilja, prinude, prijetnji, diskriminacije i uznemiravanja na fakultetu i izvan njega u okviru unutar fakultetskih odnosa

- pravo na zaštitu od okolnosti tijekom nastave koje su opasne po život, fizičko i psihičko zdravlje
- pravo na sudjelovanje u mirnim, nenasilnim, prijavljenim prosvjednim postupcima ili demonstracijama u mjeri u kojoj oni ne krše prava drugih članova sveučilišne zajednice i ne ugrožavaju fakultetsku imovinu
- pravo na zaštitu od bilo koje vrste nerazboritih, ilegalnih ili neovlaštenih ispitivanja ili istraživanja nad studentima; ukoliko se radi o istražnom postupku ovlaštenih osoba, potrebno je izvijestiti studenta/studenticu protiv kojega se provodi istražni postupak o tijeku postupka te o njihovim pravima
- pravo na primjenu jednakog i pravednog postupka utvrđivanja utemeljenosti optužbi za povredu fakultetskih propisa
- pravo zadržavanja nepromijenjenog statusa, prava i privilegija članova sveučilišne zajednice tijekom trajanja disciplinskog postupka, osim u slučajevima u kojima predstavljaju prijetnju za sigurnost i dobrobit ostalih članova sveučilišne zajednice ili za sveučilišnu imovinu
- pravo na zaštitu od traženja osobnih podataka koji nisu na vezani za obrazovni proces
- pravo na izbor i ustanovljavanje predstavničkih, demokratski organiziranih studentskih organizacija koje su odgovorne studentima Fakulteta, članovima studentskih organizacija i Fakultetu
- pravo studentskih organizacija na zastupanje stava koji je donesen primjerenim postupkom odlučivanja unutar studentske zajednice
- pravo studentskih organizacija na prijam kod ovlaštenih osoba Fakulteta radi iznošenja stavova studenata koje zastupaju
- pravo na uporabu fakultetske imovine, bilo kao pojedinaca ili članova studentskih organizacija, za izvannastavne aktivnosti kojima je cilj zadovoljiti akademske, studentske i društvene potrebe u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti s fakultetskim propisima
- pravo na zahtjev za doknadom štete proistekle iz nemarnih, zlonamjernih ili neodgovornih postupaka bilo kojeg člana/članice Fakulteta
- pravo na pravodobno i primjereno upoznavanje s uvjetima studiranja te svim odlukama Fakulteta koje se tiču studiranja i studentskog standarda
- pravo na obavještanje o pravilima i propisima ponašanja na Fakultetu.

2. Studentske obveze

Studenti su dužni tijekom nastavnog procesa:

- Poštovati statut sveučilišta, statut Fakulteta, druge opće akte sveučilišta i Fakulteta, te odluke rektorskog zbora, dekanske konferencije i resornog ministarstva koje se tiču studenata, studiranja i studentskog standarda.
- Čuvati ugled kolega, Fakulteta i Sveučilišta te poštivati opća načela profesionalnog opredjeljenja i to kroz:
 - postizanje što boljeg uspjeha u cilju osposobljavanja za svoju buduće zanimanje
 - poštivanje rasporeda nastave i pohađanje obveznih oblika nastave
 - primjeren odnos prema bolesnicima, uključujući čuvanje liječničke tajne
 - primjeren odnos prema kolegama
 - primjereno odijevanje i ponašanje u skladu s važećim uljudbenim normama
 - uporabu hrvatskog jezika u skladu s normama hrvatskog književnog jezika i tradicije hrvatske kulture, izbjegavajući svaki oblik psovke, nepodobna izražavanja i neprihvatljivih izraza
 - prihvaćanje etičkih normi znanstvenog istraživanja
 - pridržavanje zakonskih odredbi o autorskim pravima
 - savjestan odnos prema svom radu isključujući bilo kakve nepoštene radnje, a napose prepisivanje ili nečasno pomaganje na ispitima

- izbjegavanje bilo kakvog oblika spolnog uznemiravanja
 - izbjegavanje diskriminacije, zlorabe, izrugivanja i uznemiravanja na bilo kojoj osnovi
 - izbjegavanje bilo kakvog oblika korupcije, nuđenja i primanja mita
 - primjeren odnos spram javnosti, uključujući otvorenost, ali i izbjegavanje senzacionalizma.
- Svi oblici plagiranja, krivotvorenja i drugih oblika prijevare predstavljaju oblike akademskog nepoštenja i smatraju se kršenjem ovoga Etičkog kodeksa.
 - Neprijavlivanje slučajeva akademskog nepoštenja nije neutralan čin, jer omogućava ukorjenjivanje takvih postupaka u radu Fakulteta, te neposredno ugrožava obrazovne i znanstvene procese te narušava ugled Fakulteta i smatra se etičkim prekršajem.
 - Bilo koja vrsta prijave vezane za postupak prijavljivanja, ispitivanja ili druge vrste provjere znanja predstavlja povredu ovog Etičkog kodeksa, što uključuje, ali nije ograničeno samo na sljedeće:
 - pribavljanje, kopiranje, umnožavanje, uporaba ili namjera uporabe ispitnog materijala bez dopuštenja ovlaštenih osoba
 - uporaba ili namjera uporabe bilješki, podataka, za vrijeme ispita ukoliko nije izrijekom dopuštena
 - lažno predstavljanje i predstavljanje tuđega rada kao svojega
 - pomaganje prilikom provjere znanja kada se očekuje da student samostalno obavi zadatak
 - uporaba već ocijenjenih radova u cilju ponovnog ocjenjivanja na istom ili drugom kolegiju bez odobrenja nastavnika
 - mijenjanje ili namjera prepravljanja ocjene ili rezultata vrjednovanja ispita, ili izvješća s drugih provjera znanja
 - namjerno uništavanje akademskog rada ili napora drugih studenata
 - neovlašteno kopiranje udžbenika i drugih edukacijskih materijala koji nisu osobno vlasništvo i za što nije pribavljeno primjereno dopuštenje.
 - Plagiranje i krivotvorenje radova ili dijelova radova drugih osoba te iznošenje ideja drugih osoba kao vlastitih, bez znanja autora ili navođenja izvora predstavlja kršenje ovoga Etičkog kodeksa.
 - Proizvođenje, uporaba, krivotvorenje, tiskanje, reproduciranje, kopiranje, izmjenjivanje, premještanje ili uništavanje bilo kojega akademskoga materijala, sveučilišnoga spisa, dokumenta ili identifikacijske isprave bez dopuštenja ovlaštenih osoba predstavlja kršenje ovog Etičkog kodeksa.
 - Utjecanje ili pokušaj utjecanja na nepristranost vrjednovanja nastavnika ili tijela koja provode vrjednovanje.
 - Pristup u privatni ured ili prostor bilo kojeg člana Fakulteta bez dopuštenja ovlaštenih osoba.
 - Javno zastupanje ili predstavljanje Fakulteta ili studentske organizacije bez dopuštenja ovlaštenih osoba.
 - Javno iznošenje neprovjerenih i netočnih podataka o drugim studentima i ostalim članovima Fakulteta ili sveučilišne zajednice.
 - Neprimjereni ponašanje vezano uz nastavni proces predstavlja kršenje ovoga Etičkog kodeksa, i to:
 - izradbu, krivotvorenje, tiskanje, reproduciranje, preslikavanje, izmjenjivanje, premještanje ili uništavanje bilo kojega fakultetskog spisa s namjerom prevariti, dezinformirati ili uskratiti informaciju drugoj osobi
 - namjerno ometanje ili prekidanje nastave, istraživanja ili drugih akademskih aktivnosti.

- Neovlašteni pristup, krađa ili uništavanje intelektualnog vlasništva druge osobe predstavlja kršenje ovoga Etičkog kodeksa
- Bilo koja vrsta namjernog fizičkog ozljeđivanja, zlostavljanja, uznemiravanja, ucjenjivanja, onemogućavanja, prijetnji, prisiljavanja, ponižavanja, zastrašivanja, izrugivanja, vrijeđanja ili slično predstavlja kršenje ovoga Etičkog kodeksa.
- Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje vrijeđa njezino osobno dostojanstvo, ometa obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života. Uznemiravanjem se smatra svaki postupak u kojemu izostaje pristanka druge strane, a koji stvara ili pridonosi stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti, koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.
- Spolno uznemiravanje u obliku u kojem student/studentica uvjetuje drugom studentu/studentici pristanak na prisilni spolni odnos ili ga pak verbalno ili fizički napada s tim ciljem smatra se kršenjem ovoga Etičkoga kodeksa.
- Prodaja i konzumiranje alkoholnih pića u prostorima koje Fakultet posjeduje, koristi ili kontrolira; alkoholna pića smiju se konzumirati samo u prostorima i u prilikama koji su odobreni od strane ovlaštenih osoba.
- Sudjelovanje u obrazovnom procesu u stanju pod utjecajem opojnih droga ili u alkoholiziranom stanju.
- Radnje ili namjerno stvaranje okolnosti koje su opasne po život, fizičko ili psihičko zdravlje i sigurnost smatraju se kršenjem ovoga Etičkog kodeksa.
- Namjerno oštećivanje, uništavanje ili nagrđivanje imovine Fakulteta ili imovine koja je u posjedu drugih osoba na Fakultetu.
- Imovinu Fakulteta kao i imovinu osoba na Fakultetu potrebno je zaštititi od požara. Zbog toga se uvode sljedeće norme:
 - pušenje nije dopušteno.
 - odnošenje, premještanje i namjerno onesposobljavanje bilo kakvog protupožarnog uređaja bez dopuštenja ovlaštenih osoba smatra se neprihvatljivim ponašanjem.
 - namjerno bezrazložno aktiviranje protupožarnog alarma smatra se neprihvatljivim ponašanjem.
- Unošenje vatrenog i hladnog oružja, eksplozivnih naprava, opasnih kemikalija i drugih opasnih naprava i tvari smatra se povredom ovog Etičkog kodeksa.
- Namjerno iznošenje netočnih informacija s ciljem lažnog uzbunjivanja bilo kojega člana/članice sveučilišne zajednice smatra se povredom ovog Etičkog kodeksa (primjerice, lažne telefonske prijave o postavljanju bombi, požaru i sl.).
- Namjerno ometanje rada sveučilišnih računalnih sustava ili tehnoloških resursa smatra se povredom ovog Etičkog kodeksa (primjerice, namjerno unašanje računalnih virusa, izazivanje oštećenja, poremećaja u radu programa i sl.).
- Zloraba računalnih sustava ili tehnološke opreme za nedopustive svrhe smatra se povredom ovog Etičkog kodeksa (primjerice, pretraživanje, kopiranje i distribuiranje nedopuštenog sadržaja s Interneta i sl.

3. Odijevanje

- U prilikama kada studenti medicine djeluju kao zdravstveni radnici, s pacijentima, pacijentima-instruktorima i s truplima preminulih ili dijelovima tijela, moraju nositi

odjeću koja je primjerena liječničkoj profesiji, ne samo zbog izgleda nego i primjera osobne higijene te sigurnosti rada u danim uvjetima.

- Sva pitanja koja se pojave u odnosu na ove napatka prvo se upućuju pročelniku katedre, pa pomoćniku dekana za studente, a konačni pravorijek ima Vijeće Fakulteta na prijedlog Dekanskog kolegija.
- U Fakultetu je obavezna uporaba garderobe. Kaputi, kišobrani i drugi predmeti koji unutar fakulteta nisu potrebni odložiti će se u garderobu, a mobilni telefoni stišati.
- Studenti se prije svega trebaju prilagoditi kriterijima koja traži odgovarajući zavod ili klinika. Kada pravila nema, obvezatno je održavati standard osobne higijene i primjereno se odijevati.

4. Poštivanje pravila i disciplinskih postupaka

Namjerno kršenje pravila na Fakultetu i ometanje stegovnih postupaka pred tijelima Fakulteta smatra se povrjedom ovog Etičkog kodeksa, i to:

- neodazivanje na pozive vezane uz provedbu stegovnog postupka
- krivotvorenje i uništavanje podataka ili lažno svjedočenje pred tijelima Fakulteta koja provode istražne postupke
- namjerno iniciranje stegovnog postupka bez stvarnog uzroka
- sprječavanje ili pokušaj sprječavanja ili obeshrabrivanja sudjelovanja druge osobe u stegovnom postupku
- namjerno pomaganje ili poticanje druge osobe da na bilo koji način ometa stegovni postupak
- utjecanje ili pokušaj utjecanja na nepristranost tijela koja provode stegovni postupak

5. Pomaganje, poticanje i pokušaj

Kršenje ovoga Etičkog kodeksa smatra se i sljedeće:

- Namjerno pomaganje ili poticanje druge osobe u činjenju neke radnje koja se smatra povrjedom ovog Etičkog kodeksa.
- Zahtijevanje, traženje, ohrabrivanje ili unajmljivanje druge osobe da počini radnju koja se smatra povrjedom ovom kodeksa.
- Pokušaj obavljanja radnje koja se smatra povrjedom ovom kodeksa.

6. Obvezivanje na Kodeks

Svojim potpisom student potvrđuje da je upoznat s pravilima ponašanja na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu i da je svjestan svoje odgovornosti i mogućih posljedica neprimjerenog i nedopuštenog ponašanja, sukladno Statutu i odgovarajućim pravilnicima Fakulteta.

Broj: 15/21-5a

Split, 16. srpnja 2009.

Dekan

Prof. dr. sc. Stipan Janković

